

Pløjning virker mod nogle indvoldsorm

Spolorm er hårdfør og svær at komme til livs, men pløjning kan nedsætte smitten med piskeorm

SVIN

AF HELENA MEJER

■ Udendørs grise, heriblandt økologiske, har generelt flere indvoldsorm end grise i intensive, indendørs besætninger.

En inficeret gris udskiller i gødningen ormenes æg til omgivelserne, hvor de udvikler sig til infektiøse æg eller larver. I mange økologiske besætninger giver fast gulv, dybstrøelse og udendørsarealer bedre vilkår for at udvikle og ophobe æg og larver end de intensive besætningers spaltegulve.

Derfor råder man økologiske landmænd til hyppigt at udskifte dybstrøelsen og at bruge foldrotation. Det første er arbejdskrævende, men ikke umuligt. Det sidste kan

derimod være et problem, hvis man har begrænsede arealer til rådighed.

Vi har undersøgt, om noget så simpelt som pløjning kan bruges til at bekæmpe indvoldsorm. Ideen er, at man ved at pløje æg og larver ned i jorden kan sænke grisenes smitteoptagelse.

Æg og jord blandes

Vi satte et flerårigt markforsøg i gang i 2001, der skulle simulere et foldskiftesystem, hvor marker, efter de er blevet smittede med spolorm, knudeorm og piskeorm, pløjes én gang om året.

Vi har fulgt markerne i tre år, og resultaterne viser, at pløjning - dybde ca. 23 cm - blander æggene op i pløjelaget. Desværre ser det ud til, at grise kan rode så dybt i jorden, at de principielt kan blive lige inficerede, uanset om markerne er pløjede eller ej. Dette problem kan sandsynligvis reduceres, hvis man begrænser grisenes naturlige adfærd med en næsring evt. kombineret med dybere pløjning.

Grise kan dog kun blive inficerede, hvis æggene, de samler op, er infek-

tive. Den gode nyhed er, at pløjningen ser ud til at have reduceret grises infektioner med piskeorm med helt op til 73-92 procent. Forklaringen kan være, at æggene udvikles dårligere eller langsommere, når de pløjes ned i jorden.

Spolormeinfektionerne blev i 2002 halveret efter den første pløjning i januar 2002, men siden hen har der ikke været klar forskel på pløjede og ikke pløjede marker.

Tre år uden grise

Projektet har også givet supplerende viden om levetiden af æg og larver på markerne. Knudeormen uddøde således på alle marker efter kun et år. Det skyldes, at dens larver er relativt sarte, og knudeormen anses generelt for at være et mindre problem end de to andre, hvis æg er mere hårdføre.

Resultaterne tyder på, at piskeormen ved et moderat smitteniveau først vil blive et problem et til to år efter, markerne er blevet smittede, fordi æggene selv på ikke-pløjede marker udvikles meget langsomt. For spolormen var der allerede i løbet af

Selv om parasitterne bliver pløjet godt ned, kan grisene alligevel nå ned til dem, når de roder i jorden.

et halvt år mange infektiøse æg på markerne, og selv efter tre år er markerne uanset behandling stadig ikke velegnede til grise.

Hvor hurtigt, en mark

kan genbruges til grise, afhænger formodentlig af, hvor kraftigt den er smittet. Foreløbig ser det ud til, at en kraftigt smittet mark ikke kan anbefales til svinehold i de efterføl-

gende tre år - måske længere - uanset om den er pløjet eller ej.

■ Helena Mejer er PhD-studerende ved Landbohøjskolen.